

DIENOS ŽINIOS Nr.203/903

Seligenstadta, 1948 m. rugsėjo mėn. 9 d., ketvirtadienis

IR VĖL PRANCŪZIJOS VYRIAUSYBĖS KRIZĖ

KAS DABAR: DE GOLIS AR THOREZAS?

LONDONAS. Užvakar vakare Prancūzijos parlamente buvo balsuojamas R. Schumano vyriausybei pasitikėjimo klausimas. Už pasitikėjimą balsavo 289 atstovai, o prieš - 295. Tuo būdu R. Schumano vyriausybei išreikštas nepasitikėjimas. Tuoju po šių balsavimų R. Schumanas savo kabineto vardu įteikė respublikos prezidentui atsistatydinimo pareiškimą. Taip nuvirto jau 14-oji po karo Prancūzijos vyriausybė, kraštą tevaldžiusi vos 64 valandas.

Vakar per visą dieną valstybės prez. Auriolis tarėsi su įvairių partijų vadais dėl naujos vyriausybės sudarymo. Vėlai vakare pranešta, kad kabineto sudarymo sutiko imtis radikalas Kreji /?/, kuris iki šios dienos vidurdienio mano galėsiąs prezidentui pateikti naujojo kabineto sąrašą. Diplomatiniai korespondentai iš Paryžiaus praneša, kad Prancūzija po šio karo dar niekad nėra buvusi tokioje pavojingoje padėtyje, į kokią ji dabar yra patekusi. Dėl naujos vyriausybės sudarymo nerodoma didelio optimizmo ir manoma, kad jau bus atėjęs laikas Prancūzijai apsispręsti, su kuo ji turi toliau eiti: ar su gen. De Goliu, ar su Thorezu. Vakar valstybės prezidentui įteiktas raštas, pasirašytas 21 valtybės tarybos atstovo, kuriuo reikalaujama paleisti dabartinis parlamentas ir skelbti naujus rinkimus. Pažymėtina, kad tu 21 atstovo tarpe yra pažang. katalikų, socialistų, radikalų ir kt. nuosaikesnių partijų žmonių.

Visoje Prancūzijoje vyksta darbininkų demonstracijos ir streikai, organizuojami komunistų vadovaujamos profsąjungos. Vakar Paryžiuje streikavo visos viešosios įmonės, išskyrus transportą. Streikas pasisekė tik dalinai, nes nuosaikesni darbininkai prie streiko nesutiko prisidėti. Šiandien Paryžiuje šaukiamas didžiulis mitingas, kuriame kalbės Prancūzijos komunistų partijos vadas Thorezas. Pranešama, kad jis reikalautų "demokratinės vienybės" vyriausybės sudarymo, kuriai vadovautų komunistų partija.

JAV KARIUOMENĖS MANEVRAI BAVARIJOJE

LONDONAS. Vakar tarp Niurnbergo ir Čekoslovakijos sienos prasidėjo didžiausi po šio karo Vokietijoje esančių JAV karinių pajė-

gų manevrai. Juose dalyvauja apie 20.000 amerikiečių ir virš 1.000 anglų karių, pastarųjų tarpe yra ir apie 100 parašiutininkų. Manevrus įtraukta apie 1.000 šarvuotųjų bei tankų. Manevrų uždavinys - su-
laikyti Reino upės link besiveržiantį priešą.

KAS DAROSI BERLYNE

LONDONAS. Po šio pirmadienio Berlyno miesto tarybos posėdžio magistrato rūmuose liko užsidarę 5 prancūzų karininkai, 3 anglų ir 3 amerikiečių žurnalistai, o taip pat ir apie 19 vakarinių sektorių vokiečių policininkų, persirengusių civiliais. Prancūzų komendantas Berlyne gen. Ganevalis buvo gavęs iš sovietų komendanto gen. Kotikovo užtikrinimą, kad visi tie asmenys galės netrukdomai grįžti į vakarinius sektorius. Vakar anksti rytą tie asmenys išėjo iš magistrato rūmų ir susėdo į ang prancūzų sunkvežimį, bet jį tuojau apsupo 20 sovietų karių ir 40 sovietų sektoriaus policininkų, kurie išvilko iš sunkvežimio minėtus 19 policininkų ir nusivarė su savimi. Magistrato rūmai nuo pirmadienio saugomi 500 sovietų sektoriaus policininkų, kuriuos inspektuoja to sektoriaus policijos šefas Markgrafas.

Sąryšyje su šiais įvykiais prancūzų ir anglų komendantai įteikė sovietų komendantui griežtas notas. Berlyno miesto taryba vakar posėdžiavo anglų sektoriuje. SED partija tame posėdyje nedalyvavo. Taryba vienbalsiai priėmė protesto rezoliuciją, kuria protestuojama dėl sovietų remiamų prievartos veiksmų prieš teisėtai išrinktą Berlyno miesto tarybą ir kreipiamasi į visų 4 sektorių karinius komendantus, kad tarybai būtų sudarytos sąlygos normaliai dirbti savo darbą. Tame pat posėdyje Berlyno vyr. burmistro pavad. dr. Friedensburgas pareiškė savo apgailėstavimą, kad sovietų generolo duodamu žodžiu nebegalima pasitikėti.

JAV užs. reik. min. Maršalis vakar spaudos atstovams pareiškė, kad komunistų bandymas Berlyno valdymą įsąjunga pasigrobtį į savo rankas nepasiseks, nes tokioms užmačioms bus energingai pasipriešinta. Visa tai, kas dabar vyksta Berlyne, labai primena nesenus įvykius Rytu Europoje. JAV vyriausybė, tęsdama su Sovietų Sąjunga pasitarimus, nesileis įbauginama.

LONDONAS. Vakar Vašingtone prez. Trumanas buvo sušaukęs nepaprastą krašto gynimo tarybos posėdį, kuriame dalyvavo krašto apsaugos min. Forestalis, visų 3 ginklo rūšių štabų viršininkai ir užs. reik. min. Maršalis. Tartasi dėl padėties, kuri susidarė po Berlyno įvykių. Posėdis užtruko tik 45 minutes.

Dr. E. BENEŠO LAIDOTUVES

LONDONAS. Vakar Vencelio aikštėje, Prahoje, prie išstatyto dr. E. Benešo karsto trumpą kalbą pasakė Čekoslovakijos min. pirm. Zapotocky, kuris iškelė velionies nuopelnus Čekoslovakijos valstybei ir pareiškė savo pasipiktinimą, kad jo vardą dabar įvairūs reakcionieriai bando panaudoti piktam. Po jo kalbos karstas su dr. E. Benešo palaidais buvo vežamas Prahos gatvėmis, kurios iš visų pusių buvo nustatytos ginkluotais darbininkų ir kareivių špaleriais. Velionies karstas traukiniu buv nuvežtas į jo ūkį Moravijoje ir ten palaidotas. Per vakarykštes ceremonijas vyriausybė bijojosi, kad neivyktų prieš ją nukreiptų ekscesų, todėl buvo imtasi kraštutiniausių atsargumo priemonių. Korespondentai praneša, jog Praha vakar buvo panaši į miestą, kuriame paskelbtas apgulos stovis. Per Praho radijo siustuvą net 5 kartus buvo išpėjama, kad vyriausybė kuo griežčiausiai sutramdys visus, kurie laidotuves pabandytų išnaudoti savo piktiems tikslams. Nežiūrint to, kelių šimtų žmonių būriui pavyko prasiveržti pro policijos apsaugą ir prisiartinti prie dr. Benešo karsto, kur jis ėmė šaukti: "Tegyvuoja Benešas! Tegyvuoja laisvė!" Būrys netrukus buvo išsklaidytas. Suimta keliasdešimts asmenų. Didesnių incidentų nebuvo.

TRUMPOS ŽINIOS

HAMBURGAS. Užvakar 4 kariniai gubernatoriai ir vėl buvo susirinkę pasitarti. Dėl šių pasitarimų optimizmo neberodoma ir spėjama, kad jie bus nutrūkę. Londone ir Vašingtone pareiškama, kad padėtis, susidariusi po paskutiniųjų įvykių Berlyne, yra labai rimta.

HAMBURGAS. Sovietų okupacinė valdžia Vakarų sąjungininkams pranešė, kad artimiausių 7 dienų laikotarpyje sovietų aviacija virš Berlyno atliks rudens manevrus. Manevrai jau yra prasidėję.

LONDONAS. Sovietų komunistų partijos centro komitetas "Pravdoje" paskelbė atsisaukimą, kuriame ir vėl puolamas marš. Tito ir jo grupė. Tito kaltinamas nuslėpęs nuo jugoslavų tautos kominformo iškeltuosius apkaltinimus ir tvirtinama, kad marš. Tito grupė degeneravosi į "politinių žmogžudžių gaują", kuri įsivedė policinį režimą ir teroro priemonėmis užgniaužė tikrųjų komunistų balsą. Korespondentai ta proga pažymi, kad šiuo atsisaukimu norėta parodyti, jog ir po Ždanovo mirties sovietų pažiūros Jugoslavijos atžvilgiu nėra pasikeitusios.

LONDONAS. Čekoslovakijos konsulas San Franciske Bohuš Benešas, mirusiojo dr. E. Benešo anūkas, atsistatydino iš savo pareigų ir pareiškė, kad jis niekad nebuvo ir nebus komunistu.

S T O V Y K L O S K R O N I K A

VAKARYKŠTIS "JONINIŲ VAKARAS" parodė, kad LT Ansamblis, nors dėl emigracijos ir gerokai nusibarstęs, vis dar tebėra gana pajėgus. Tatai nustebino ne viena žiūrova, todėl visas spektaklis buvo priimtas šilčiau ir nuoširdžiau, negu reikėjo laukti. Rež. Gasp. Velička ir vaidintojai buvo apdovanoti gėlėmis. Tikėkime, kad vakarykštis LT Ansamblio pasirodymas dar nebus paskutinis, nors emigracija ir "išsibarstymas", rodos, jau nebeišvengiami.

Dalis žiūrovų betgi verta papeikimo: niekur nematyta, kad, aktoriams dar tebesant scenoje, būtų jau puolama prie durų, lyg namai degtu. Salyje neprižiūrimų vaikų bėgiojimas kėlė visiems pasipiktinimą, o ypač scenos dalyviams. Argi šatokiems dalykams tvarkyti reikėtų šauktis policijos?

Δap.

KREPŠINIO RUNGTYNĖS, įvykusios vakar tarp sporto klubo "Žaibas" I ir II komandų, baigėsi pirmosios komandos laimėjimu 81 : 26. Rungtynės buvo revanšinės.

ŠIANDIEN YMCOS KINO SEANSAS prasidės 2o valanda. Demonstruojama filma "Pasakų šalis". Žiūrėti leidžiama ir vaikams. Bilietai parduodami komiteto raštinėje 16 - 18 valanda.

PILATELISTAMS PRIMENAMA, kad lietuviški pašto ženklai bus pardavinėjami rytoj šeštadienį po 13 val. švietimo skyriuje. Pašto ženklų kainos - pagal neseniai išleista Baltijos valstybių katalogą, skaitant 1 šveicarų franką esant lygų 1 DM. Galima įsigyti ir vertingesnių Vokietijos bei Austrijos pašto ženklų.